

Szerkesztési iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 140. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kó.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hónapra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, június 23.

A nők és az otthon.

— július 23.

Különösen az utóbbi években, külföldi példákra, nálunk is nagy arányokban indult meg a feminista mozgalom. Célja ennek, a nőt odaállítani a munkában a férfi mellé. Ez a mozgalom, mely a nőnek szerepkörét felforgatni volna hivatva, a mai társadalmi berendezkedés mellett nálunk még kissé korainak bizonyul, amint hogy a szavazati joga egyelőre, mondjuk a jövő zenéje A magyar nő munkájára egyelőre még nem politikai harcokban, de a társadalmi kötelességek öntudatosabb teljesítése körül van szükség.

Németországban már évekkal ezelőtt hatalmas mozgalom indult meg, különösen a falusi élet kellemesebbé és vonzóbbá tételére: az ugynevezett népjóléti szövetség. Többet észszel, mint erővel, — gondolták az illető vezető férfiak, eszük mellett szívük is megszólal akkor, amikor a mezőgazdasági és főleg szociális viszonyok orvoslásaként ugynevezett jóléti intézményeket létesítettek. Ez a jóléti intézmény nem tévesztendő össze a jótékonyssággal, mert ez a szó jobb értelmében szociális reform és nem azokkal foglalkozik, akik alamizsnára szorulnak, hanem a néposztályok érzelmi és erkölcsi irányítását igyekszik kézbe venni.

Tanítással és kellő vezetéssel az összetartás érzésének és különösen a szép iránt való fogékonyság felébresztésével a réginél szebb és szellemesebb élet művészetét ismerteti meg. A jóléti intézmény szociális feladata az, hogy a különböző néposztályok között a rideg osztályfalakat szelidebbé tegye és némileg kiegyenlítse azt a különbséget, melyet a van és nincs terem. A szövetség munkája irányul a betegápolás gyakorlati kivételére, népfürdők

berendezésére, a háztartás vezetésére való kiképzésre, hogy ezáltal az asszonyi hivatás betöltésének a legszükségesebb és elmaradhatatlan kellekeit megismerjék. Továbbá igen fontos teendője a szövetségnek az iszákosság és a korcsmai élet leküzdése, nem rendőrség és más erőszakos módszer igénybevételével, hanem társadalmi uton, a nép jó irányu és nemes foglalkoztatásával.

Mindenek előtt való feladat az volna, hogy a családi otthon szeretetteljes ápolására buzdítsunk. Nagy segítségére van ebben a nőnek vele született esztétikai érzése is, melylyel a legegyszerűbb otthon is barátságossá tudja varázsolni.

Egy ügyes kéz által elhelyezett néhány jelentéktelen tárgy a lakásban, egy csinosan diszitett ablak már kedélyessé teszi a legegyszerűbb környezetet. Örömmel üdvözljük azt a mozgalmat, mely újabbban a városokban az ablakoknak virággal való diszitése körül megindult. Angliában a nők szövetségi ligája pályadíjat tűzött ki az ilyen ablakdiszitésre. Minél egyszerűbb eszközökkel csinosat teremteni: ez a valódi életművészet.

Gyönyörűbb érvényesülési teret, mint amilyent a nő az otthon megvédésében talál, számára semmi magasabb tudomány nyújtani nem tud.

Amely nemzetnél a családi élet bensősége és szentsége erős alapon áll, az a nemzet boldogul és hatalmasodik. Az otthon melege ép olyan döntő befolyással van az egyének fejlődésére, mint a növények életére a napugár. Szeresd az otthonodat és szeretői fogod a hazát, melyben ezt az otthonot megtalálod. Ez a valódi hazaszeretet és nem fanatikus felhevülés. Próbálja valaki elvitatni a hazaszeretetet szent érzelmét az olyan ember-

től, aki boldog és elégedett tűzhelyén? Meddő igyekezet lesz. A nyugodt élet békes individuummá tesz feltétlenül és ilyen egyénekből alakulhat csak helyes irányban fejlődő, öntudatos, művelt társadalom.

B. B. né.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeltől 6 óráig kezdve az újak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig újak részére is. Védőküldemények részére minden nap délután 6 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. Zuhanyfürdő minden nap délután.

Június 24-én Városi közgyűlés.
Június 24. Gyermekünnep az ovodában.
Június 29. Lloyd-társulat közgyűlése.
Július 12. közigazgatási bizottság ülése.

A leghosszabb napok.

Mostanában vannak nálunk a leghosszabb nappalok és a legrövidebb éjszakák. December 21-ike óta, naponta átlag 3 perccel növekedett a nappalok hossza, az éjjelek rovására. Végeredményben kerek 8 órával hosszabbak a nappalok most, mint voltak karácsony tájékán.

De érezhető is alaposan ez a különbség. Hajnali 3 órakor már világosodik. Szabadban, ahol tisztább a levegő és a nagy házak nem fogják fel a világosságot, esti fél kilenc óra után még egészen jól lehet ujságot olvasni. Reggel 4 órakor kel fel a nap és csak esti 8 órakor tér nyugvóra. A hajnali és az esti szürkület is jóval tovább tart 1 óránál.

De szüksége is van a gazdaembernek a hosszú napokra. Hajnalban, mikor a városi emberek ugyszólván még első álmukat aluszzák, már nagyban járja a mezőkön a krumplikapálás, kukoricatöltögetés és szénakaszálás.

Alig egy hét választ el az aratástól, amit talán sohasem vártunk olyan nehezen, mint

A „TORONTÁL” tárcája.

A kis Lucie.

— Tízszor, tizenkétszer láttam évenként a kis Luciet, — beszélte Charles Bigny . . . Célestine nagynénémnél lakott, egyetlen rokonának, a vén közsvényes Lartiquenak az engedelmével.

Tizenkét éves gyermek volt, nagy szemekkel s rendkívül hosszú hajjal, mi egyetlen ékessége volt, mert a szegény kis vézna teremtes sovány, sápadt arcával, vékony karjaival különben épen nem volt szép.

En mind amellet nagyon szerettem őt s Lucie uzorakamatokkal adta vissza vonzalmamat. Ha meglátogattam nagynénémét vidéki otthonában, a kis leány nem tágitott mellőlem, velem jött mindenüvé, ahová csak mentem, látogatókba, erdei sétáimra s beszélt hozzám szüntelenül.

Itt ismerkedtem meg a szomszéd nagybirtokos leányával, Clairfons Suzannelal. Ismeretségünk csakhamar szerelemmé fejlődött, úgy, hogy tudattam a nagynénémnel, hogy nőül akarom a szép lányt venni.

Sajátságos dolog történt. A kis Lucie felugrott és kijelentette, hogy ebben a dologban négy szemközt akar velem beszélni, még pedig nagyon komolyan.

Vállat akartam vonni, de éreztem, hogy annyira uralkodik fölöttem az én kis barátnőmnek a parancsoló akarata, hogy a másik pillanatban egyedül állottunk egymással szemben. Nem

vártam be a kérdéseimet, hanem elszántan vergetve a kurta szoknyáját, megszólalt:

— Ki kell jelentenem, hogy én egyáltalában nem helyeslem a maga házassági tervét.

— Nem helyesled? — kérdeztem inkább megütközve, mint boszankodva. — De Lucie, te kis bohó vagy.

— Épen nem; maga oktan! . . . Egy olyan leányhoz kötni az életét, annyi, mintha gazemberre bízna a vagyonát. Azért is feltettem magamban, hogy ebből a házasságból nem lesz semmi . . . és nem is lesz!

Felkelt. Járt-kelt a szobában, mint egy kis orosz lány s néha pillanatra megállva előttem, szikrázó szemekkel nézett rám.

— Ah! — mondtam haragosan és mégis némileg megfélemlítve — nem lesz belőle semmi! . . . Teringgettél! Az én kis Luciemnek milyen hatalmas van!

— Korlátlan hatalmam! — felelte hevesen. — Ha feleségül veszi azt az önző teremtest . . . a kis Lucie megöli magát . . . Ah, ne nevéssen . . . nem tréfa!

Összereztem. Régóta ismertem a kis leány rendkívüli akaraterejét s amint most a szoba közepén állani láttam tágra nyílt szemekkel, egész testében reszketve, éreztem, hogy nem üres fenyegetések a szavai. Azért is hirtelen megszüntem gyermekként bánni vele.

— És minő jogon avatkozik maga bele az én dolgaimba? — kérdeztem tőle.

— A maga iránt érzett hajlamom jogán, — felelte. — Én kész vagyok rá, hogy boldogtalan legyek, azt azonban nem akarom, hogy maga is boldogtalan legyen.

— Hisz ez örülség! — kiáltottam fel. — Hogy tehetné magát boldogtalaná az én házasságom?

— Mert, — mondta susogva és sajátságos arccal — én azt gondoltam, hogy én fogok a maga felesége lenni!

— Ah, ez még nagyobb örülség, mint minden egyéb! Hiszen csak tizenkét éves vagy szegény kicsikém . . . És aztán . . . És aztán . . .

— És aztán csunya vagyok! . . . Azt hiszi, nem tudom! Az nem tesz semmit. Azért mégis azért jöttem a világra, hogy magat szeressem, hogy maga szeressen engemet s hogy magat boldoggá tegyem. Várjon csak négy évet, majd meglátja!

Exaltálva beszélt, mi hasonlóvá tette egy kis prófétaéhoz. Csillapítani iparkodtam őt s észre téríteni. Nem használt semmi. Az övé volt az utolsó szó és ez az utolsó szó katasztrófával fenyegetett engemet.

Csakhamar aztán oszladozni kezdett a hályog a szememről. Jobban megfigyeltem az én Suzanneomat s meg kellett győződnöm, hogy majdnem brutálisan önző csakugyan, szép álarca alatt végtelenül sivár lélek lakik. Bájai egymás után hulladoztak le róla. Szerelmem apránként elszállt s ellenállhatatlan vágy támadt bennem a

Valódi szép

Panamakalapot 20 koronáért

csak most van alkalma vásárolni, míg a készlet tart.

Liptay Dezső

uridivat-áruház

Nagybeeskerek.

mostan, mikor üres minden magtár és közel van hozzánk, a buzatermelő ország népéhez, az a veszély, hogy hiányozzék asztalunkról az imába is foglal mindennapi kenyér.

Akkor lesz még csak sok dolga a gazdának. Hajnali 3 órától kezdve sötét estig dolgozik, hogy behordja az áldást, amire nagy szüksége van ennek a szegény országnak.

Június 22-én hajnalban érte el a nap a Rák-téritőt és sugarai merőlegesen esnek a Szahara-sivatag környékére, ahol ki-mondhatatlan forráság uralkodik mostanában. A nap észak felé való közeledésének itt a határvonala, ami megfelel Budapest és az egyenlítő közötti távolság felének. Az egyenlítőtől északra, 23 $\frac{1}{2}$ foknyira, 2600 km távolságra került fel a nap 3 hó leforgása alatt, tehát naponta több mint 28 km. utat tett meg látszólag.

Tegnap megkezdődött a hivatalos nyár s most visszafordul a nap és félve át szakadatlanul távozni fog tőlünk. Vele együtt a nappalok hossza lassan, de biztosan fogyásnak indul s így a leghosszabb napok csakhamar eltűnnek s helyet adnak a szürkéségnek, a homálynak. Jó, hogy még addig elég verőfényben lehet részünk.

— **Esküvő.** Gerliczy Félix báró követ-ségi attaché, Gerliczy Ferenc báró és neje, szül. Fejérváry Gizella fia, július 8-án vezeti oltárhoz Párisban Stirbey Erzsébet hercegnőt, Stirbey Demeter herceg és neje, Soyka Alexandrine leányát.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete, mint már említettük, holnap délután 3 órákor a volt esküdszéki tárgyaló-teremben közgyűlést tart, a melyen a nyári szünet előtt elintézendő ügyeket tárgyalják.

— **A custozzai csata emléke.** A diadalmas custozzai csata emléknepjét, amely holnap június 24-ikén lesz, az idén is kegyelettel ünnepli meg a 29-ik gyalogezred. Az évforduló alkalmából ünnepi istentisztelet lesz, délben pedig a tisztika lakomát rendez.

— **Bucsuéstély.** A nagybecskereki királyi törvényszék és járásbíróság bírói kara tegnap este bucsulakomát rendezett a távozó dr. Kovács Károly kir. ítélő táblai bíró tiszteletére, akit tudvaleg a király a temesvári kir. ítélő táblához nevezett ki bírónak. A vacsorán, amelyen a nagybecskereki bírói kar, Alföldy Ede törvényszéki elnökkel élén teljes számban megjelent, lelkes felkészítéssel ünnepelték a köz-tiszteletben és közbecsülésben álló kiváló bírót, aki meghatva fogadta kartársai meleg ovációját.

— **Községek a kulturegyesületnek.** Mint lapunknak Törökkanizsáról jelentik, a törökkanizsai járásban Tallián Emil járási főbíró buzgólkodására számos község szavazott meg

menekülésre. Nem is késtem szakítani vele egy mondvascsinált féltékenységi jelenet keretében.

Három év telt el a nőlen élet kóbor örömei közt. Egyszer-kétszer egy esztendőben még mindig kirándultam pár napra a nagy-némhez. Lucie, a szakítás után, egy kurta levelet írt nekem, melyben megelégedését fejezte ki; azóta a legcsekélyebb célzást sem tette a dologra. Mint annak előtte, most is be-jártam vele erdőt, mezőt s beszéde érdeklődést keltett bennem. Kíváncsian néztem, mint nő, szépségün azonban, nem szépsült.

Majd hosszabb keleti utra indultam: Görög-országba, Egyiptomba, Palesztinába. Egy esztendő múlva faradtan tértem haza.

Egy áprilisi délután otthon ábrándoztam a párisi lakásomon, mikor csöngöttek az ajtómon. Az inasom egy névjegygyel jött be s öt nyomon követte egy magas, sugar termstű fiatal nő, ki ragyogó szemekkel nézett rám.

Felismertem ezt a gyöngéd, heves, des-pótikus tekintetű, de nem a gyönyörű arcot, a piros ajkakat. Kábultan bámultam rá.

— Oh, istenem! Lucie, csakugyan maga az!
— Én vagyok! — felelte ezüst csengésű nevetéssel. — Azt hittem, itt az ideje, hogy jöjjelek...

Az arca szokott nyíltságát és elszántságát fejezte ki. Minden habozás és szerénység nélkül így szólt:

— Igen, úgy tetszett nekem, hogy már nem vagyok sem csunya, sem minden kecs hiányában... s hogy végre boldoggi tehetem magat... Eljöttem!

Oda nyújtotta kis bársonyos kezét és én, miután térdre ereszkedtem, meghódoltam neki, csókolgatva a ruhája szegélyét. A szerelem el volt vetve és nőtt is már s nem szűnt meg nőni mindama napig, melyen mint nőmet vittem haza az én kis Luciemet.

Camille Maclair.

bizonyos összegű évi hozzájárulást a Torontál-vármegyei Magyar Közművelődési Egyesületnek. A derék községek a következők: Gyála, Egyházasker, Monostor, Majdán, Rábé, Feketető, Törökkanizsa, Torontáljózseffalva, Deszk, Ujszentiván, Óbéba és Tiszaszentmiklós.

— **Ünnep az ovodában.** A nagybecskereki jótékony nőegylet kisdudóvó intézetében holnap délután fel 5 órákor gyermekünnepélyt tartanak, a melyen a közönséget szívesen látja az intézet vezetősége.

— **Kitüntetett tanító.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület tudvaleg az ötven koronás egyesületi jutalomdíjjal tüntette ki Práger Benő nagyikindai izr. hitfelekezeti tanítót a magyar nyelv oktatása körül szerzett érdemeiért. Mint most Nagyikindáról jelentik, az ottani izr. hitközség elnöke tegnapelőtt nyujtotta át a jutalomdíjat a kitüntetettnek a hitközség képviselőtestülete és az iskolaszék tagjai előtt, szép beszédben buzdítván őt a további hazafias irányu munkásságra.

— **A baja—bátaszéki hid.** Szegedről jelentik: A bajai, szabadkai, zombori, újvidéki, temesvári, aradi, hódmezővásárhelyi és kolozsvári érdekeltek tegnapelőtt tiltakozó gyűlést tartottak a baja—bátaszéki hid tarifágyében. A nagygyűlés kimondta, hogy a budapesti emlékirat ellen tiltakozik és a kereskedelmi kormánytól a délmagyarországi vasút számára kéri a tarifakezvezményt. Az emlékiratot legközelebb nyujtják át a kereskedelmi miniszternek.

— **Virágos Becskerek.** Ismeretes a most nálunk a városokban folyó az a szép mozgalom, hogy a rideg házsorok falait, ablakait virágokkal díszítik föl s ezzel egyttal a virágok kultuszát keltik föl az emberekben, másrészt pedig bájos, poetikus külsőt nyerne a városok. Nálunk a kertekben ugyan elég virág van s Nagybecskereknek nincsen olyan komor városi jellege, de azért mindenesetre szép volna, ha a város belsejében levő házakat virágdísz-szel látnák el. Eddig még csak a villamos ivlámpákon látjuk a virágokat. Először a Ferenc József-tér lámpaoszlopait díszítették föl, míg tegnap már a hid lámpaoszlopait is elátták izléses virágtartókkal, amelybe színes tarka virágokat tesznek. És senki sem tagadhatja el, hogy kedves szép látványt nyujtanak a virágos oszlopok. Ugy tudjuk, hogy az oszlopok virágdíszítésének eszméje Perisics polgármestertől és Beck villammű igazgatótól ered, akiket mindenesetre csak dicsőret illet a szép eszméért s kívánatos volna, ha a szép eszmének mielő szélésebb körben követői akadnának s így nem olyan nagyon vennők észre a virágoktól — a port

— **Szerb katonaszökevények Nagybecskereken.** A pancsovai határrendőrség ma négy szerbiai katonaszökevényt szállított Nagybecskerekre, akik a napokban jelentkeztek a határrendőrségnél s kérték, hogy továbbítsák őket az ország belsejébe. A katonaszökevényeket, név szerint Ilics Milost, Bality Milutint, Artity Milovánt és Vidojevity Györgyöt a nagybecskereki rendőrség Szegedre szállította, ahonnan Budapestre továbbítják őket.

— **A szerb egyház nagygyűlése.** Mint Temesvárról írják, a temesvári gör. kel. szerb egyházmege hétfőn tartotta a püspöki palota nagytermében rendes három évi nagygyűlést, melyen a lelkesi és világi tagok majdnem teljes számban megjelentek. A nagybecskereki hitközség részéről Pánics Dániel, dr. Zsupánszky Szlavko, dr. Pánics Mladen és Magyarov Szvetozár jelentek meg a gyűlésen.

A nagygyűlés előtt Veni sancte volt a székesegyházban, melyen Létics György dr. püspök is részt vett. Kilenc órákor Vlahovics György kikindai esperes, mint a gyűlés legidősebb tagjának indítványára ősi szokás szerint küldött-séget menesztettek a püspökért. Amikor Létics megyés püspök a terembe lépett, az összegyűlt tagok lelkesen üdvözölték. Vlahovics György néhány szóval üdvözölte a püspököt, amire a püspök hosszabb beszéd után megnyitotta a gyűlést. Ezután felszólította a gyűlés virilis tagjait, hogy jelentkezzenek, a választott tagokat pedig, hogy megbízó leveleiket adják át. Ennek megtörténte után kilenc tagu igazoló bizottságot választottak, melynek a választási iratokat megvizsgálás és jelentéstétel céljából kiadták. A gyűlést azután d. u. 4 órákor folytatták, melyen a nagyikindai kerület kettős mandátumai közül, Bogdán Zsvikó dr. előadó indítványára, a Putnik Sebők dr. elnöklete alatt megválasztott 26 világi képviselőt igazolták és a Bunyevacski Obrád elnöklete alatt megtartott választást megsemmisítették. A temesvári és nagybecskereki kerületek

választásait megerősítették. — Ezután megválasztották a szentszék, a közig. és iskolai bizottságok tagjait. Élénk vita volt a beszámoló jelentések fölött. Az egyes jelentéseket Létics Lyubomir, Terzin György, Cseleketics Milos terjesztették elő. A felmentvény megadása után Létics György dr. püspök lendületes beszéddel fejezte be a gyűlést. A delegátusok nevében Davidovics Bogdán dr. törökbecsei ügyvéd hálás köszönetet mondott a püspöknek a tanácskozások bölcs és tapintatos vezetéséért.

— **Állami tisztviselő és a Szózat.** Tegnap délután a következő sorokat kaptuk:

Bo trány a zárdavizsgán. A helybeli zárdá tegnapi évzáró-ünnepélyén kínos bo trányt idézett elő Günther Mátyás m. kir. adóírszt. A befejezőkor énekelt „Szózat” kezdeténél mindenki levette kalapját, csupán a nevezett látta jónak feltett kalappal tüntetni. Egy magasabb megyei tisztviselő rá is szólott emiatt, amire az illető durván, azt felelte: Kuss. Természetesen lovagias folytatása lesz a dolognak, de remélhetőleg a feleltes hivatali hatóság sem fogja ezt a minősíthetlen viselkedést megtorlatlanul hagyni.

A közlemény, bár szavahihető kézből kaptuk, olyan súlyos váddal illetett egy állami tisztviselőt, hogy mi, akik magunk nem voltunk tanui az esetnek, a közlemény kiadása előtt szükségesnek tartottuk, hogy bővebb információt szerezzünk az ügyről. Ma konstatálhatjuk, hogy ez a minden-esetre elítélendő incidens megtörtént, de az illető tisztviselő azt mondja, hogy neki eszé ágában sem volt a tüntető szándék s pusztá szórakozottságból nem vette le a kalapját.

Az ügy különben hivatalos vizsgálat tárgyát fogja képezni.

— **A Modern Szinpad vendégjátékai.** Budapest legérdekesebb és legnépszerűbb művész-gárdája: Nagy Endre kabarettja, a „Modern Szinpad” most két estén vendégszerepelt a fő városunkban. A nagyérdekességű vendégszereplés első estéje ma, második estéje pedig holnap lesz a Rózsa-szállodában. Nagy Endre, az ismertnevű magyar író természetesen maga vezeti mindkét kabaret-előadást, a melyeknek ő lesz a conferencier-ja, éppen úgy, mint a budapesti előadásokon, a melyekkel éppen az ideai szezonban a legnagyobb művészi sikereket aratta. A két kabaret-estén a most záródott budapesti szezon legnagyobb sikerű magánzsálmái és kis darabjai — énekes bohózatok, satirikus egy-felvonások, paródiák és tréfás jelenetek — kerülnek előadásra a kabaret ismert és népszerű művészeinek és művésznőinek előadásában. Mindkét estén husz-husz kabaretszám mellett előadásra kerül „A magyar cabaret” című jelenet, melynek során a legmodernebb magyar poéták és komponisták dalai kerülnek előadásra. Ezekben kívül az első est műsorán szerepelnek: Az államtitkar ur, A divat, Az Urániában, Az apache és a Zsuzsi című kis darabok; a második est műsorán pedig: A kettős légyott, A fogorvos előszobájában, A revolverdráma és A színügyi bizottság című kis darabok. Nagy Endrén kívül, aki maga is fellép a darabokban, a kabaret elsőrendű tagjai közül Németh Juliska, Ferenczy Károly, Fábrián Kornélia, Sajó Géza, Szász Ilona és Kóváry Gyula vesznek részt. Kezdeté este fel 9 órákor. Fentartott hely 3 korona, belépő-jegy 2 korona.

— **A vizsgán. Tanító:** Fiam ragozd az „inni” igét.
Fiu: Én iszom, te iszol, ő — részeg.

TÁVIRATOK

A válság.

Minisztertanács.

Budapest, június 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt 11 órákor Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, a melyen Darányi kivételével, aki Palicsra utazott az orsz. gazdaszövetség ottani nagygyűlésére, valamennyi miniszter jelen volt. A minisztertanácsban Wekerle beszámolt tegnapi bécsi audienciájának eredményéről.

Lukács László a királynál.

Budapest, június 23. (A „Torontál” eredeti táv.) Politikai körökből eredő jelentések szerint Lukács László ma este Bécsbe utazik s holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál. Ezen a kihallgatáson fogja a király Lukácsot designálni s megbizza őt azzal, hogy Kossuth Ferencel a kormányalakításra nézve tárgyaljon.

Kossuth audienciája.

Budapest, június 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Azzal a fölmerült híreszteléssel szemben, hogy Kossuth Ferenc közelebb audienciára megy a királyhoz, függetlenségi részről megállapítják, hogy Kossuth Ferenc semmiféle meghívást nem kapott. A jelenlegi helyzetben ily meghívás csak az esetben történehetne, ha a királyt szándékoznék megbizni kabinetalakítással, mert különben mi értelme lehetne az ő kihallgatásának?

Bécsi jelentés szerint viszont azt mondják, hogy Kossuth Ferenc a hét folyamán okvetlenül meghívást fog kapni a királyhoz, aki személyesen akarja rábírni Kossuthot arra, hogy Lukácsot támogassa.

Lukács vagy Khuen?

Budapest, június 23. (A „Torontál“ ered. táv.) A függetlenségi párt hivatalos lapja a legközelebbi kibontakozási lépésekről irván, a többek között ezeket mondja:

A magunk részéről azt tartjuk legvalószínűbbnek, hogy a király vagy Lukács Lászlót vagy Khuen-Héderváry grófot fogja designálni kormányalakításra, és ezek azután megkezdik a kormányalakításra vonatkozó akciójukat.

Mi lesz?

Budapest, június 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A jövődre vonatkozó mai híresztelések azt állítják, hogy Lukács László áll határozottan az előtérben és erős a remény, hogy Lukácsnak sikerülni fog a függetlenségi pártot a kormányvállalásra rábírni. A nemzeti társaságban tegnap este azt beszélték, hogy a függetlenségi párt végrehajtó bizottságának nagy többsége kész a Lukács-féle kibontakozási tervet elfogadni. Egy másik hírforrás azt mondja, hogy értesülése szerint a függetlenségi pártban egyre erősödik az a nézet, hogy a Lukács-féle kibontakozási tervet el kell fogadni, mert nem szabad az országot az előrelátható súlyos politikai rázkódásoknak kitenni.

Egy bécsi jelentés hangoztatja, hogy ha Lukács László kibontakozási akciója nem sikerül, úgy a király Khuen-Héderváry Károly grófot fogja nyomban megbizni a kormányalakítással. Khuen feladata lenne az országgyűlés feloszlata és az általa kidoigozott program végrehajtása, kivéve a választói jognak oktroj utján való életbeléptetését. Khuen-Héderváry gróf tegnap már Bécsben is volt, hogy megbízatása esetére a szükséges tájékoztatást megkapja.

Budapest, június 23 (A „Torontál“ ered. táv.) A függetlenségi párt hivatalos lapja a következőket írja:

Ma már, amint lát-zik, igen kevés valószínűsége van minden becsületes kibontakozásnak. Koalíciós alapon való kibontakozásról pedig pláne alig lehet szó. Azt még most is hangsúlyozzuk, hogy oly megoldásra kell törekedni, mely mellett a mostani országgyűlés intézhető el a választási reform kérdését. Ezen kívül a bankügyben legalább az előkészítési munkálatok teljesítésére vonatkozó fölhatalmazást kellene kieszközölni s a végleges határozás a jövő parlament számára tartatnék fenn. Hiszen a király is csak opportunitási szempontokból támasztott

aggódmakat az önálló bank ellen; az pedig nincs és nem lehet kizárva, hogy a király az opportunitás dolgában más fölfogásra is juthat. Ép ez okból csodálni is lehet, hogy a király az ily irányú prozociót is visszautasította.

Budapest, június 23. (A „Torontál“ ered. táv.) A „Neue Freie Presse“ a magyar válságról többek között a következőket írja: A nekrológot a Wekerle-kabinetből már bátran meg lehet írni, amennyiben az már végső agóniában van s a miniszterelnök legutóbbi kihallgatása is már csak formai volt. Lukács akciójának a folytatása — írja a lap — nem annyira dologi, mint inkább személyes akadályokba ütközik. A politikai kifogás, a melylyel a jövődi kormány az önálló bank kérdését ki fogja tolni, már bizonyára meg is van. Ha Lukácsnak nem sikerült volna a bankkérdés lényegében megállapodásra jutnia, akkor megbízását akár postafordultával visszaküldhetné volna az uralkodónak, mert ő felsége — mint az már nyilvánvaló — semmi körülmények között nem akarja az önálló bankot s bizonyára Lukács sem, aki egyébként a Wekerle-iskolából került ki. Kétségtelennek látszik, hogy nagy vita lesz még a fölött, hogy a jövődi kormány élén az uralkodó egyik bizalmas embere, vagy maga Kossuth Ferenc álljon-e. Az esetben, ha ez a terv is hajótörést szenvedne, vagyis, ha a függetlenségi párttal nem sikerül megegyezni, ez esetben éles fenyegetések keringenek a levegőben. Egy második Fejérváry már felvonulásra készen áll és országot s népet az általános választói jog csatalkáltásával magához fogja ragadni s a dacoló pártokat meg fogja törni. A Ház feloszlata, új választás és széleskörű választási reform: a fegyverek, amelyeket már köszörülnek. Wekerlét és Andrásst, e kiváló férfiakat, a mult hátterébe tolják. Lukács, mint a király embere fog minisztérium alakításán fáradozni.

A bányhelyettes kitüntetése

Budapest, június 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király Crnkovics bányhelyettesnek távozása alkalmából a Ferenc József-rend csillagos nagykeresztjét adományozta.

A cár és az angol király találkozása.

Budapest, június 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Londonból táviratozzák: Beavatott körökből eredő hírek szerint az angol király tervbe vette, hogy még ez év szeptember havában az északi és keleti tengerre utazik, ahol valószínűleg találkozni fog az orosz cárral s ez esetben, ha Edward király az idén egyáltalán elmegy Marienbadba, úgy nyári ott tartózkodása bizonyára rövidebb ideig fog tartani, mint rendesen.

Duma-képviselők Belgrádban.

Budapest, június 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egy Belgrádból érkező sürgöny szerint a szerb szkupstina elnöke sürgönyt kapott, amelyben értesítik, hogy a jelenleg Londonban időző 30 duma-képviselő július elején Belgrádot is meg fogja látogatni. A fogadtatásra nagy előkészületek folynak.

Kolerajárvány Szentpéterváron.

Budapest, június 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szentpétervárról érkező jelentések szerint ott ismét kitört a kolerajárvány. Tegnapelőtt 40 kolerabetegség, köztük 19 haláleset fordult elő. A hatóság szigorú intézkedéseket tett a járvány továbbterjedésének a megakadályozására.

Határidő-üzlet.

Budapest, június 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	27.26
Rozs (uj)	20.54
Zab (uj)	16.12
Tengeri (júliusra)	15.66
Tengeri (uj)	14.54

Husárok a vidéki piaconok.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület gabonaárjegyző irodája tudósítónak jelentése szerint a vágott hus ára kl-ként, fillérekben:

	Marhahus		Borjúhús		Sertésh.		Birkah.
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	
Arad	132	120	160	140	160	140	140
Baja	112	104	124	116	108	100	72
Balassagyarmat	—	—	—	—	—	—	—
Déreczen	128	120	160	120	176	152	—
Eszék	140	108	144	124	144	136	144
Győr	156	136	168	156	160	144	—
Kaposvár	144	138	168	140	146	140	80
Kassa	70	64	68	64	100	90	—
Léva	112	104	140	120	144	130	—
Losonc	120	112	144	128	144	136	—
Miskolc	112	104	120	128	152	144	—
Nagybecskerek	112	104	120	112	160	145	100
Nagykanizsa	148	128	156	132	146	130	80
Nagyszében	—	—	—	—	—	—	—
Nagyszentmiklós	112	104	120	100	160	140	104
Nagyvárad	108	96	160	120	160	144	—
Nyiregyháza	132	118	130	112	136	130	96
Nyitra	120	112	140	128	144	126	90
Páncsova	112	104	140	120	136	128	88
Pápa	—	—	—	—	—	—	—
Sátoraljaújhegy	112	104	128	120	144	104	—
Sopron	160	136	250	128	184	146	—
Szatmár	—	—	—	—	—	—	—
Szombathely	—	—	—	—	—	—	—
Szolnok	—	—	—	—	—	—	—
Temesvár	128	—	170	—	150	—	—
Ujrad	104	96	136	120	136	120	112
Versecz	120	104	160	—	136	—	90
Zalaegerszeg	—	—	—	—	—	—	—
Zenta	—	—	—	—	—	—	—

Értéktőzsde.

Déli tőzsde.		Utőtőzsde zárlata.	
Osztrák hitel	640.25	Magyar hitelrészv.	752.75
Magyar hitelrészv.	752.25	Osztrák hitelrészv.	640.25
Magyar koronajár.	93.05	Allamvasut	731.25
Leszámitóbank	482.—	Rimamurányi vmű	575.50
Jelzálogbank	436.50	Leszámitóbank	482.—
Rimamurányi vmű	575.50	Jelzálogbank	436.50
Allamvasut	731.—	Közuti vasut	562.—
Városi villamos	269.—	Városi vasut	269.—
Közuti vasut	561.50	Koronajáradék	93.05

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyilttér.

(E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

A csecsemő mesterséges táplálásának

veszedelmét a legbiztosabban elkerüli az a gyermek, akit „Kufeké“-vel táplálnak. Nincs biztonságosabb védelem a hányászekelés, hasmenés, bélhurut stb ellen, mint a „Kufeké“, amelyet a legkiválóbb orvosi szaktekintélyek ajánlanak.

109/23-11

4750/1909 tkvi sz.

603-1.1

Arverési hirdetmény és feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint lkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagybecskereki Népbank R.-t. végrehajtónak Radanov Zsiva, ugyis mint kk. Radanov Dragolyub törvényes képviselője végrehajtást szenvedő elleni 2400 kor. tőkekövetelés és jár. iránti ügyében, ugy a csallakozottnak tekintendő Borjanits Brankó javára 1000 kor. tőke s jár., Mesznik Imre javára 249 kor. 69 fill. s jár., Engelsmann József

Föllépnek:

Nagy Endre, Németh Juliska, Ferenczy Károly, Fábian Kornélia, Sajó Géza, Szász Ilona, Máhr Nándor. Karmester Szirmay Albert.

NAGY ENDRE CABARETJA MODERN SZINPAD

Budapest legérdekesebb és legnépszerűbb művészgárdája

JUNIUS 23. ÉS 24-ÉN A „RÓZSA“-SZALLODA KERTHELYISÉGÉBEN

Helyárak: fentartott hely 3 korona, belépő 2 korona.

Kezdeté este fél 9 órakor.

Jegyek már kaphatók a „Rózsa“-szállóban.

Minden este műsoron van 20 Cabaretszám és a

„MAGYAR CABARET“

című jelenet.

597-3.3

és fia óbecsei cég javára 185 korona 78 fill. s jár. erejéig bekebelezett követelés kielégítése végett az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő nagybecskereki 3660. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. felvett 1608b—1609. hrsz. 165 □-öl területü házhely és rajta levő 2409. öi. sz. ház 2954 korona kikiáltási árban **f. évi július 10-ik (tizedik) napjának d. e. 10 órájkor** ezen kir. törvényszék árverési termében (földszint ajtószám 25.) megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett birtok a megállapított kikiáltási ár $\frac{1}{2}$, illetve $\frac{2}{3}$ -ánál, vagyis 1860 korona 86 fillérenél alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. Árverezni kívánók, kivéve a kincstár, mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889:XXX. törvénycikk 10-ik §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898:XXIII. t.-cikk alapján alakult Központi Hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan árverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e § szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a tjkvi hatóság felhívásának kézhez vételétől 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 295 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. ig. miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881:LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet. Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlan az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnék kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja, az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

A vhn. 21. §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tjkvi irattárában és Nagybecskeres város tanácsánál megtekinthetők.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1909. évi április hó 22. napján.

Rektorisz,
ki. törvényszéki bír.

Póthirdetmény.

Utóajánlat folytán a néhai Karátsonyi Emilia hagyatékához tartozó 459. öi. sz. ház, mely a Zápolya- és Aradáci utca sarkán, a róm. kath. klostrom átellenében fekszik, **f. évi június hó 24-én d. e. 10 órákor** a kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában (árverési terem, földszint 25. ajtósz.) nyilvános árverésen el fog adatni.

Árverelők azon hozzáadással meghivatnak, hogy a kellő s 4233 kor. 90 fill. tevő bánatpénz letétele mellett részt vegyenek.

485—6.6

2047/1909. sz. Az antalfalvai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Az antalfalvai járásba (Torontálvárm.) bekebelezett Ozora községben üresedésbe jött községi **jegyzői állásra** pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket, eddigi szolgálataikat és az 1900:XX. t.-c. 3. §-ában előirt jegyzői minősítésüket igazolva, hozzám **f. évi július 7-ik napjáig** annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkezetteket nem fogom figyelembe venni.

Allásban levők csakis szolgálatai uton adhatják be kérvényüket.

A román nyelv bírása szükséges.

A jegyző törzsfizetése 1600 kor., fátalánya 120 korona, utítalánya 200 kor., a magánmunkálatok után szedhető és a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak. Öt lakszobából és mellékhelyiségekből álló természetbeni lakás élvezete, udvar, fészer, istálló és házikerttel.

A választást ez évi július hó 12-én d. e. 8 órákor fogom Ozora község házában megejteni.

Antalfalva, 1909. évi június hó 17.

601—3.3

Zsiros, főszolgabíró.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kénes hévízű gyógyfürdő**; modern berendezésű **gőzfürdő**, kényelmes **iszap-, medence- és kádfürdők**, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes **reumatikus és idegbántalmaknál**. — **Uszodák, hőlégszánsavas- és villamosvízfürdők.** Ivó- és **belelegzési kúra.** Prospektust ingyen és bérmentve küld 332—16.6

Az Igazgatóság.

1913. tjkvi szám. 1909.

607—1.1

Arverési hirdetmény kivonata.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tjkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Kéler Ákos m. tb. főügyész által képviselt m. kir. államkincstár javára 726 kor. 10 fill. tőke, ennek 1908. évi július hó 8-tól járó 5% kamatai, 23 kor. 60 fill. már megállapított, 27 korona 30 fillér jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi 160. t.-c. 114. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ezen kir. járásbíró területén, Torontálsziget község határában fekvő és a torontálszigeti 3400. sz. tjkvben foglalt:

1. 127. sz. ház és 400 □-öl házhelye egészben 5600 korona;
2. 128. hrsz. 280 □-öl kertre 66 kor.;
3. 128. hrsz. 60 □-öl kertre 14 kor. kikiáltási árban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Torontálsziget község házában **f. évi július 28-ik napjának d. e. 9 órájkor** fog megtartatni a következő egy a tjkvi hivatalban, mint Torontálsziget s a szomszédos község házában kifizegesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alól nem fognak eladatni.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni s azt a vevő a vételár megfelelő %-ig kiegészíteni.
A kir. kincstár bánatpénz nélkül árverezhet.

4. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat szintén ugyanazon időtől számított 30 nap alatt és a harmadikat szintén azon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után s az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az antalfalvai kir. adóhivatalnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Perlasz, 1909. évi március hó 11-én, a kir. járásbíró, mint tjkvi hatóságnál.

Áts,
kir. járásbíró.

Nyomatott Pleitz Fer Pál kiadónál Nagybecskereken.

Házeladás.

Sarokház, jól menő üzlettel

együtt, kedvezményes fizetési

feltételek mellett, betegség

miatt azonnal eladó.

Cim megtudható a kiadóhivatalban.

3434/1909 sz. A törökkanizsai járás főszolgabírájától

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett óbékai **körorvosi állásra**, melyhez a székhelyt képező Óbékán kívül Battyánháza, Kübekháza és Pusztakeresztur községek tartoznak, ezenel pályázatot hirdetek.

A körorvos javadalmazását az 1908:XXXVIII. t.-c. szabja meg, e szerint az állás 1600 kor. évi fizetés, négyszer megisméltendő 200 kor. ötödévi korpóllék, továbbá a törvényhatóság által megállapítandó lakpénz s látogatási díjak élvezetével van egybekötve.

A községek a székhelyhez közel fekszenek, gyógyszerháza van; a lakosok: magyar, német s oláh anyanyelvűek.

Megjegyzem, hogy Pusztakeresztur községnek ezen orvosi körből való elcsatolása folyamatban van.

Felhívom mindazon orvosdoktorokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi július 15-ig** terjeszszék be.

Törökkanizsa, 1909. évi június 19.

Tallián Emil,
főszolgabíró.

605—1.1

ELADÓ

220 hektoliter saját termésű, zamatos,

tiszta zöld-fehér fajbor.

Ára helyben a vevő hordójába fejtvé

hektoliterenként 32 kor.

Eladó továbbá 350 liter 21 fokos

tiszta törkölypálinka

literenként 1-50 K. árért.

BURGER ZSIGMOND jegyző.

Kiskundorozsma, Szeged mellett.

600—3.2

872/1909. sz.

606—3.1

HIRDETMEY.

Közhírré tesszük, hogy Hertelendyfalva község határában gyakorlandó

vadászati jog

1909. évi augusztus 1-től terjedő 6 (hat) évre a jegyzői irodában **f. évi július 11-én d. u. 3 órákor** tartandó nyilvános árverésen berbe fog adatni.

Hertelendyfalva, 1909. évi június 20.

Községi előljároság.

HÁZ-ELADÁS.

A Buza-téren levő, Gligorijevity

János tulajdonát képezett **ház**

és beltelek előnyös feltételek

mellett **szabad kézből**

eladó, vagy bérbeadó.

Ugyanott egy **üzlethelyiség** a

hozzátartozó **lakással** és 2 kisebb

lakás azonnal **haszonbérbe**

kiadandó. — Felvilágosítást ad

a Szerb takarékpénztár részvényf.

591—3.3